

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Διεπαγγελματική συνεργασία ιατρών και νοσηλευτών

Πτυχιακή Εργασία

Γαρυφάλλου Κ.
Κουρπουανίδου Α.
Κυπάρου Μ.
Γρηγοριάδης Σ.

Υπεύθυνη έρευνας: Δρ. Αλεξάνδρα Δημητριάδου - Παντέκα,
Επίκουρος Καθηγήτρια ΤΕΙ

Θεσσαλονίκη
Απρίλιος 2009

**ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΚΑΙ
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Νοσηλευτική και η ιατρική είναι άρρηκτα συνυφασμένες όσον αφορά την νοσοκομειακή περίθαλψη. Η ίαση των ασθενών εξαρτάται από τις δεξιότητες των ιατρών στη διάγνωση και τη θεραπεία, καθώς και στις συνεχείς παρατηρήσεις των νοσηλευτών και στις ικανότητές τους να μεταφέρουν σωστές πληροφορίες στους κατάλληλους συνεργάτες τους. Η καλή νοσοκομειακή περίθαλψη εξαρτάται από ένα σύστημα που θα εξασφαλίζει τη συνέχεια των πληροφοριών και την διεπαγγελματική συνεργασία. Επίσης, τα νοσοκομεία, όπου οι νοσηλευτές αναπτύσσουν καλή συνεργασία με τους ιατρούς, έχουν περιγραφεί ως «νοσοκομεία μαγνήτης» με υψηλή παροχή φροντίδας.

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνεργασία είναι η συνένωση των γνώσεων, ικανοτήτων και πείρας πολλών προσώπων προς έναν κοινό σκοπό, χωρίς την εξαφάνιση της πρωτοβουλίας των συνεργαζόμενων ατόμων.

Η συνεργασία απαιτεί τη σταθερή προσοχή και παγιοποίηση, που υποστηρίζονται από τις επίσημες διαδικασίες και τις δομές που ενθαρρύνουν την κοινή επικοινωνία και λήψη απόφασης. Στοιχεία που τεκμηριώνουν τις διαφορετικές αντιλήψεις της αποτελεσματικότητας και της συνεργασίας νοσηλεύτριας-γιατρού, σημεία ιατρών και ανώτερων υπαλλήλων υγειονομικής περίθαλψης προστάζουν ότι οι αποτελεσματικές μέθοδοι αναπτύσσονται για να βελτιώσουν την εργασία και τις σχέσεις μεταξύ των νοσηλευτών και των ιατρών.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΙΑΤΡΩΝ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ

Στο νοσοκομείο, η συνεργασία δεν αφορά αποκλειστικά μόνο τον ιατρό και τον ασθενή του. Παράλληλα, αφορά την αλυσίδα διάγνωσης και ιατρικής φροντίδας, η οποία γενικά συμπεριλαμβάνει και άλλων ειδικοτήτων ιατρούς όπως παραϊατρικά επαγγέλματα, τα οποία μπορεί να εργάζονται σε ομάδα αλλά μπορεί και όχι. Αυτή η ευρεία ανάμειξη διαφορετικών επαγγελματιών απαιτεί καλή επικοινωνία ανάμεσα σ' αυτούς τους επαγγελματίες και συνεργασία στις διαφορετικές ενέργειες που διενεργούνται, έτσι ώστε να αποφευχθεί άσκοπη επανάληψη ή ελλιπής πληροφόρηση στην επικοινωνία με τον ασθενή.

Οι ιατροί και οι νοσηλεύτριες πρέπει να στηρίξουν τις μοναδικές δυνάμεις και την εργασία τους στην αληθινή συνεργασία, αναγνωρίζοντας την αλληλεξάρτησή τους και τη συμπληρωματικότητα της γνώσης τους, των δεξιοτήτων και των προοπτικών, καθώς επίσης και των κοινών ηθικών υποχρεώσεών τους.

**ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΚΑΙ
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ**

Σκοπός της έρευνας

Η διερεύνηση της αντίληψης Νοσηλευτών και Ιατρών για την μεταξύ τους επαγγελματική σχέση. Τα αποτελέσματα της μελέτης θα συμβάλλουν στο να κατανοήσουμε την έννοια και τους στόχους της συνεργασίας, το επίπεδο που πραγματοποιείται η συνεργασία και τους παράγοντες που την επηρεάζουν.

Πληθυσμός και Μέθοδος

1. Τον πληθυσμό της μελέτης μας αποτέλεσαν νοσηλευτές και ιατροί που εργάζονταν στα τμήματα του Γενικού Νοσοκομείου Γ. Γεννηματάς όπου πραγματοποιήσαμε την πρακτική μας άσκηση. Έτσι, ο πληθυσμός της μελέτης μας ήταν οι νοσηλευτές και ιατροί των εξής κλινικών:

- α. παθολογική
- β. χειρουργική
- γ. καρδιολογική
- δ. ουρολογική
- ε. Ω.Ρ.Λ
- στ. ορθοπαιδική
- ζ. χειρουργείο
- η. παιδιατρική
- θ. Μ.Ε.Θ

Μετά την ενημέρωση για τον σκοπό της έρευνας και για τον εθελοντικό χαρακτήρα της συμμετοχής στην έρευνα, ζητήθηκε από τον πληθυσμό της μελέτης να απαντήσει ανώνυμα στο ερωτηματολόγιο.

Συνολικά διανεμήθηκαν **200 ερωτηματολόγια**.

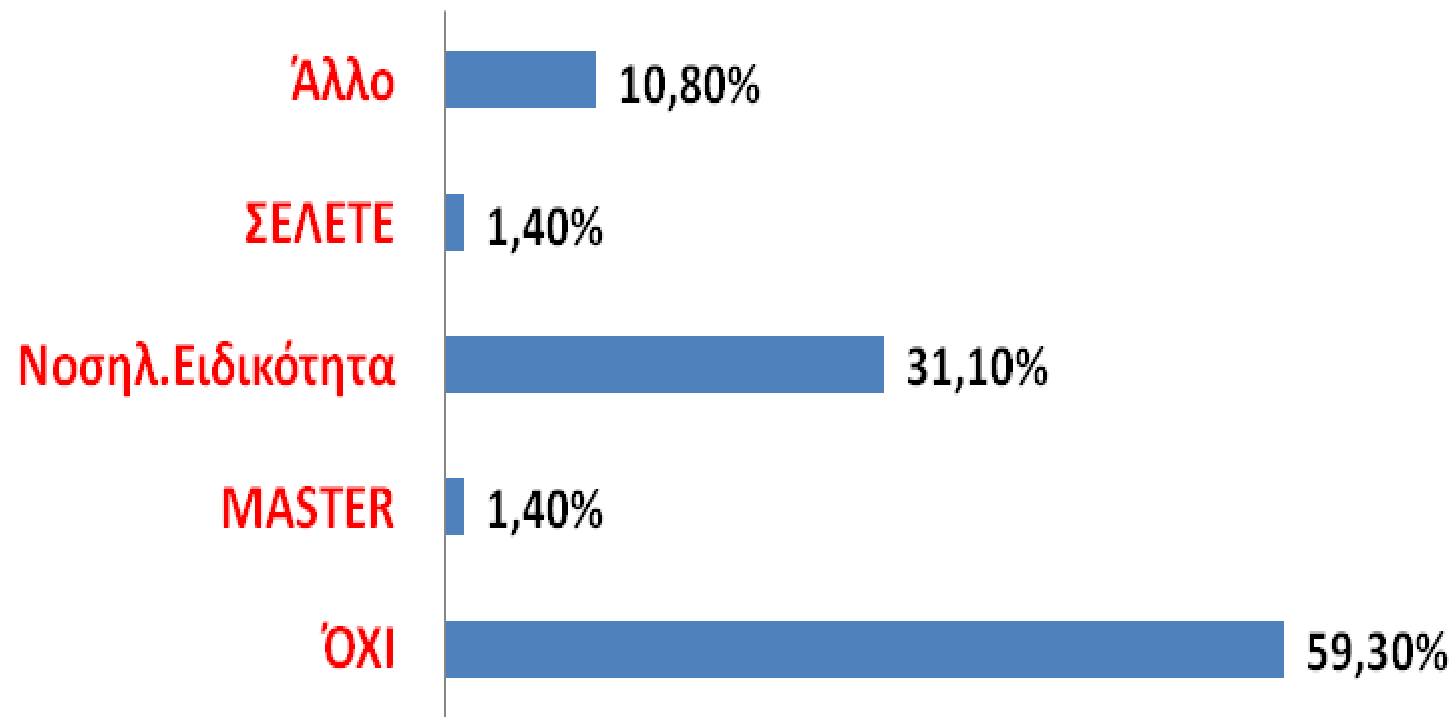
Περιεχόμενα ερωτηματολογίου

Προκειμένου να ικανοποιηθούν οι σκοποί της έρευνας κατασκευάστηκε από την καθηγήτριά μας κ. Δημητριάδου ειδικό ερωτηματολόγιο.

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από τρία μέρη:

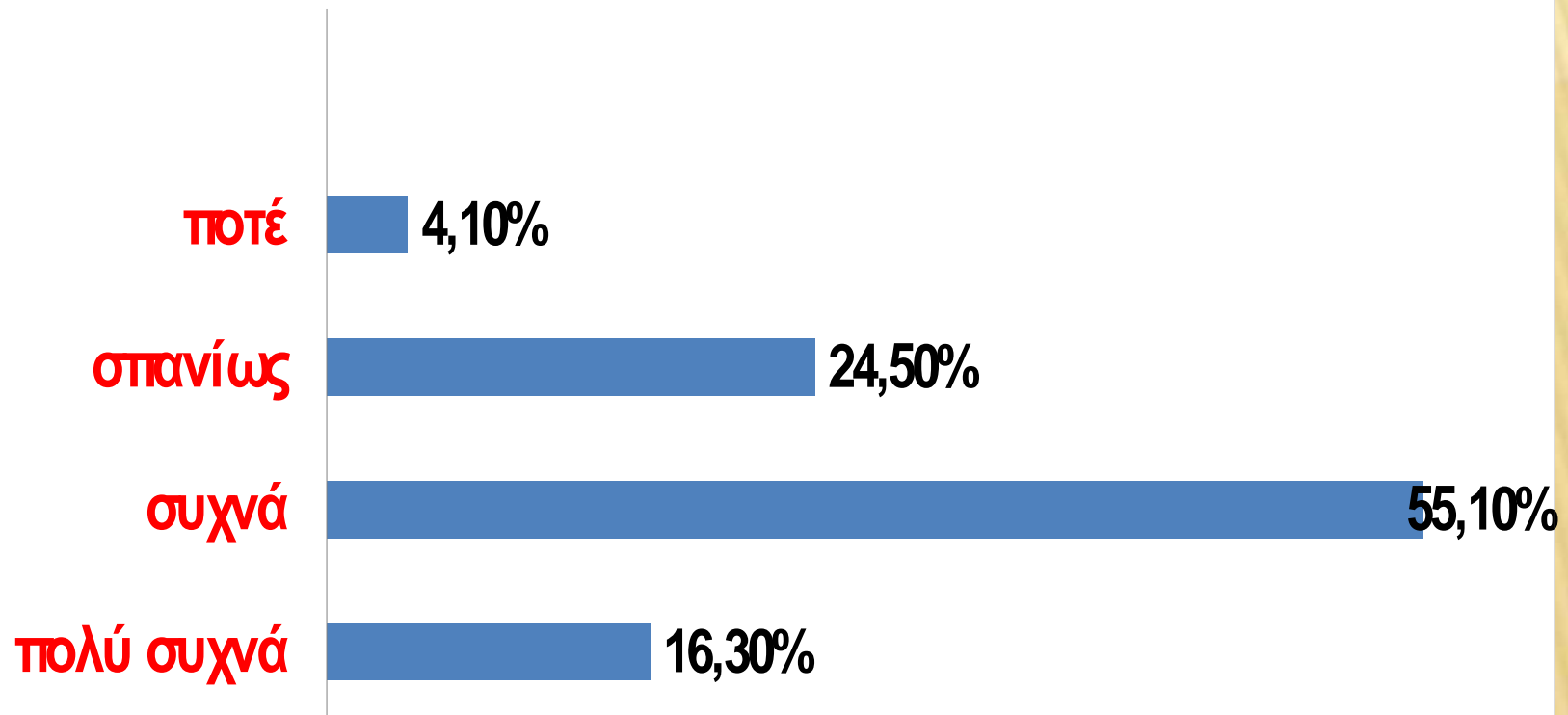
- 1^ο μέρος : Δημογραφικά και επαγγελματικά χαρακτηριστικά
- 2^ο μέρος: Διερεύνηση αντίληψης για τις συνθήκες εργασίας ως βασικός παράγοντας που επηρεάζει τις διεπαγγελματικές σχέσεις.
- 3^ο μέρος: Διερεύνηση αντίληψης Ιατρών και ΝΠ για τους παράγοντες που επηρεάζουν την σχέση.

Εκπαίδευση μετά το πτυχίο

εκπαίδευση μετά το πτυχίο

«Το Νοσηλευτικό Προσωπικό του τμήματός σας εργάζεται χωρίς ημέρες ανάπαυσης (ρεπό) λόγω έλλειψης προσωπικού; »

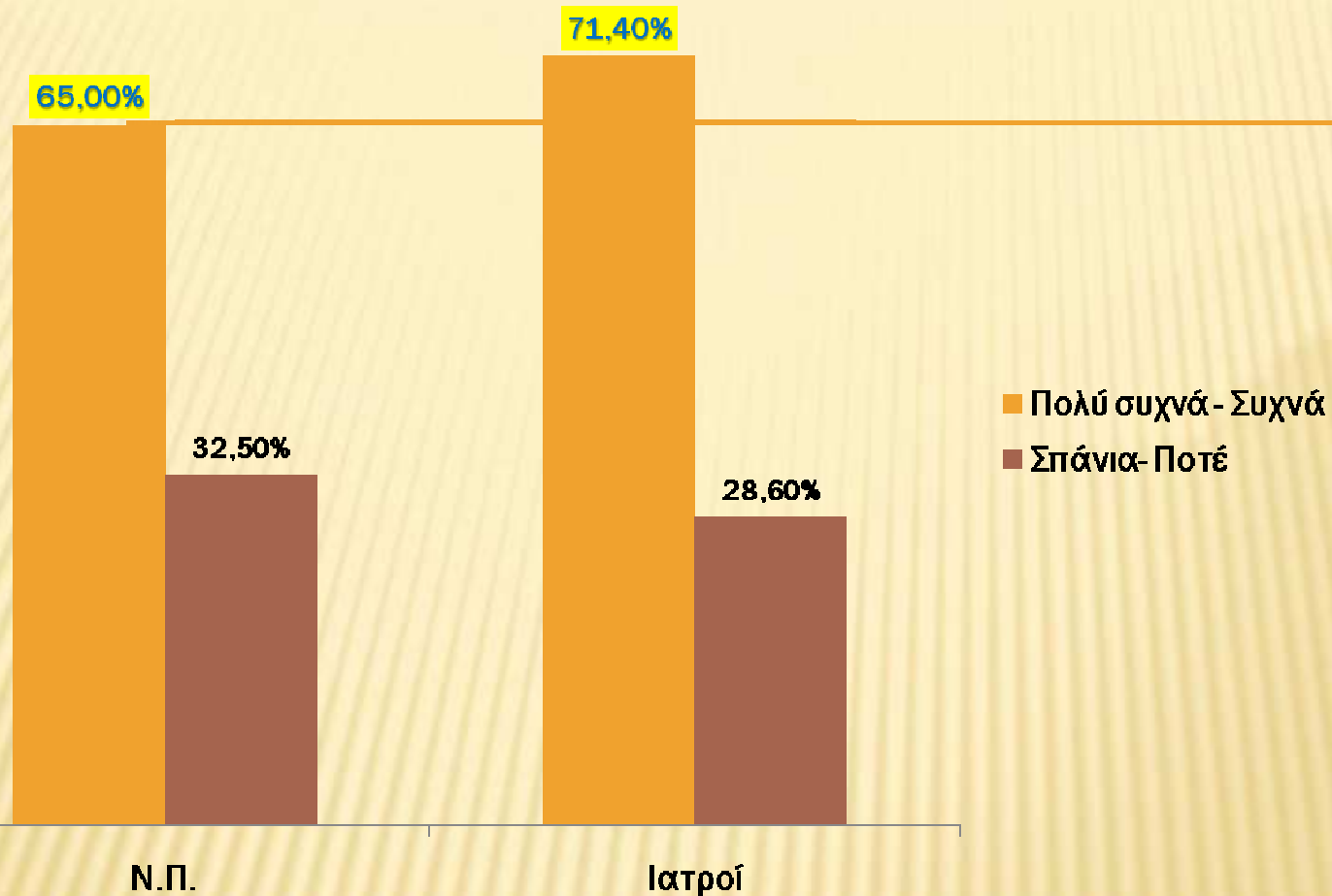
άποψη ιατρών στο ερώτημα: «Το Νοσηλευτικό Προσωπικό του τμήματός σας εργάζεται χωρίς ημέρες ανάπαυσης (ρεπό) λόγω έλλειψης προσωπικού; », »

Συχνότητα κατανομής πρώτης επιλογής σπουδών

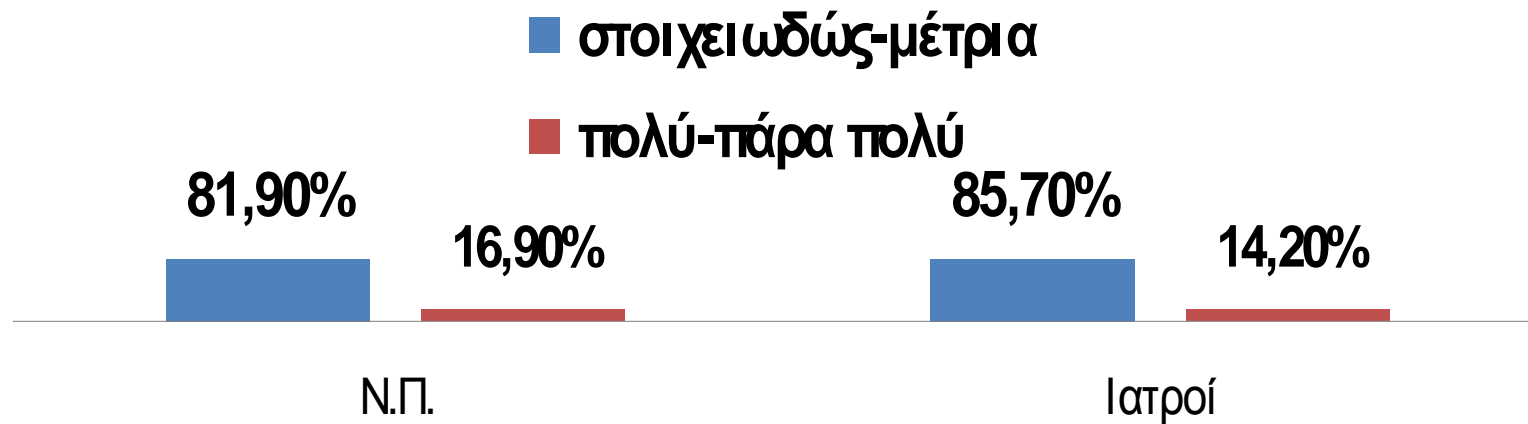
συχνότητα κατανομής πρώτης επιλογής σπουδών

Η αντίληψη ιατρών και νοσηλευτών για
συνθήκες εργασίας και την υλικοτεχνική
υποδομή

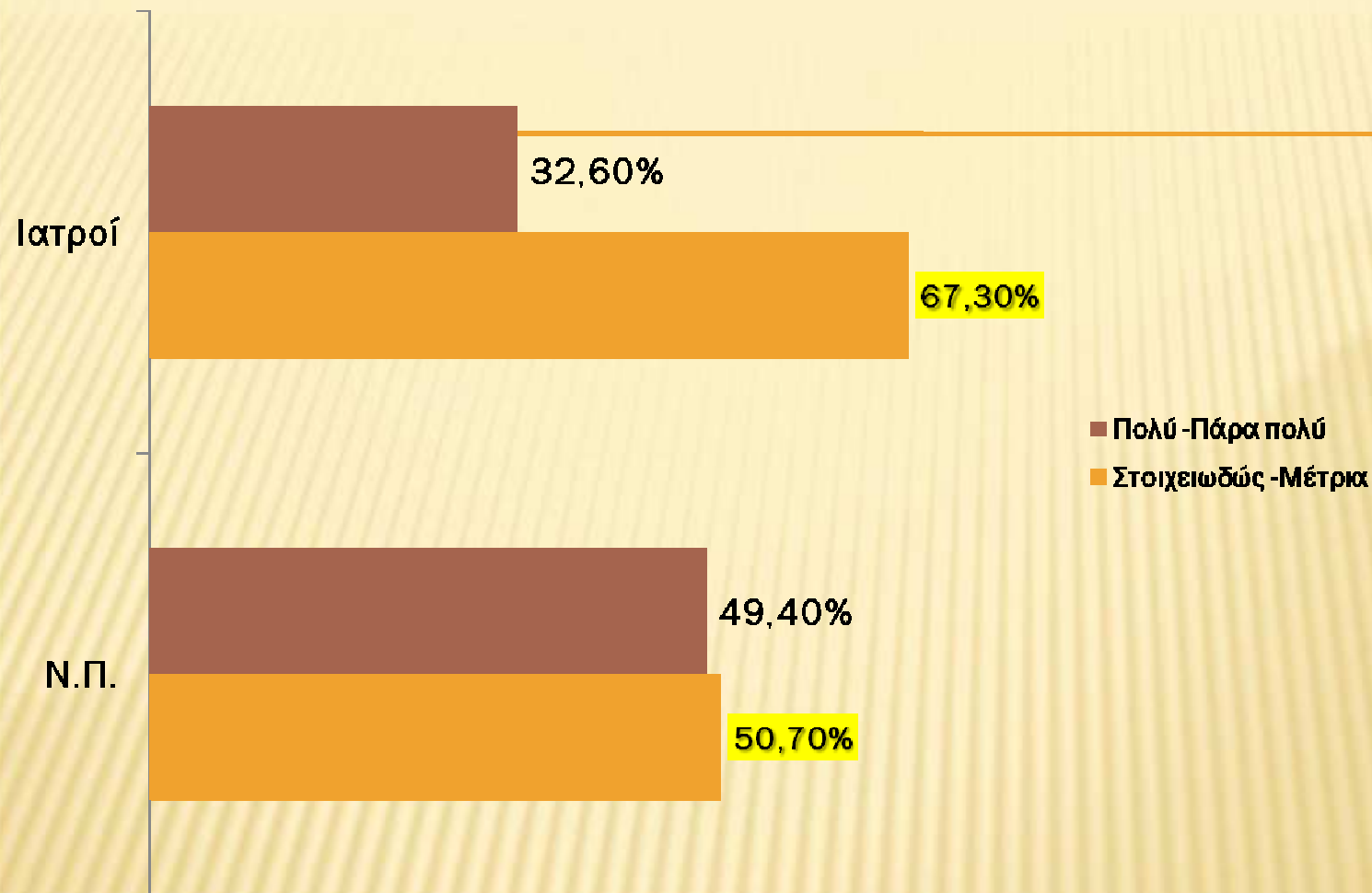

«Το νοσηλευτικό προσωπικό του τμήματός σας εργάζεται χωρίς ημέρες ανάπαυσης (ρεπό) λόγω έλλειψης προσωπικού;.»

Το τμήμα σας πιστεύετε ότι διαθέτει τα μέσα και τα υλικά, ώστε το προσωπικό να ασκεί την επαγγελματική του δραστηριότητα προστατεύοντας τον εαυτό του και τους ασθενείς;

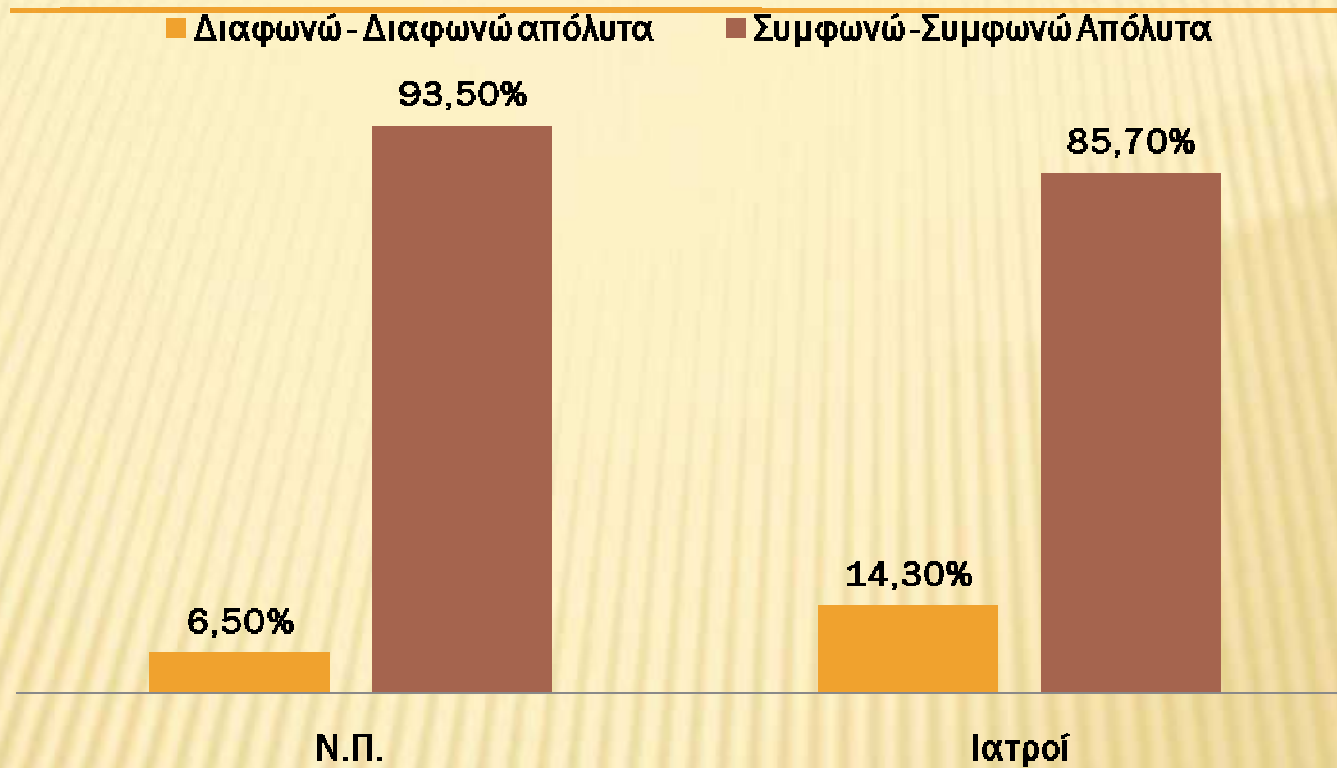

«Το τμήμα σας πιστεύετε ότι διαθέτει τα μέσα και τα υλικά, ώστε το προσωπικό να ασκεί την επαγγελματική του δραστηριότητα προστατεύοντας τον εαυτό του και τους ασθενείς.»

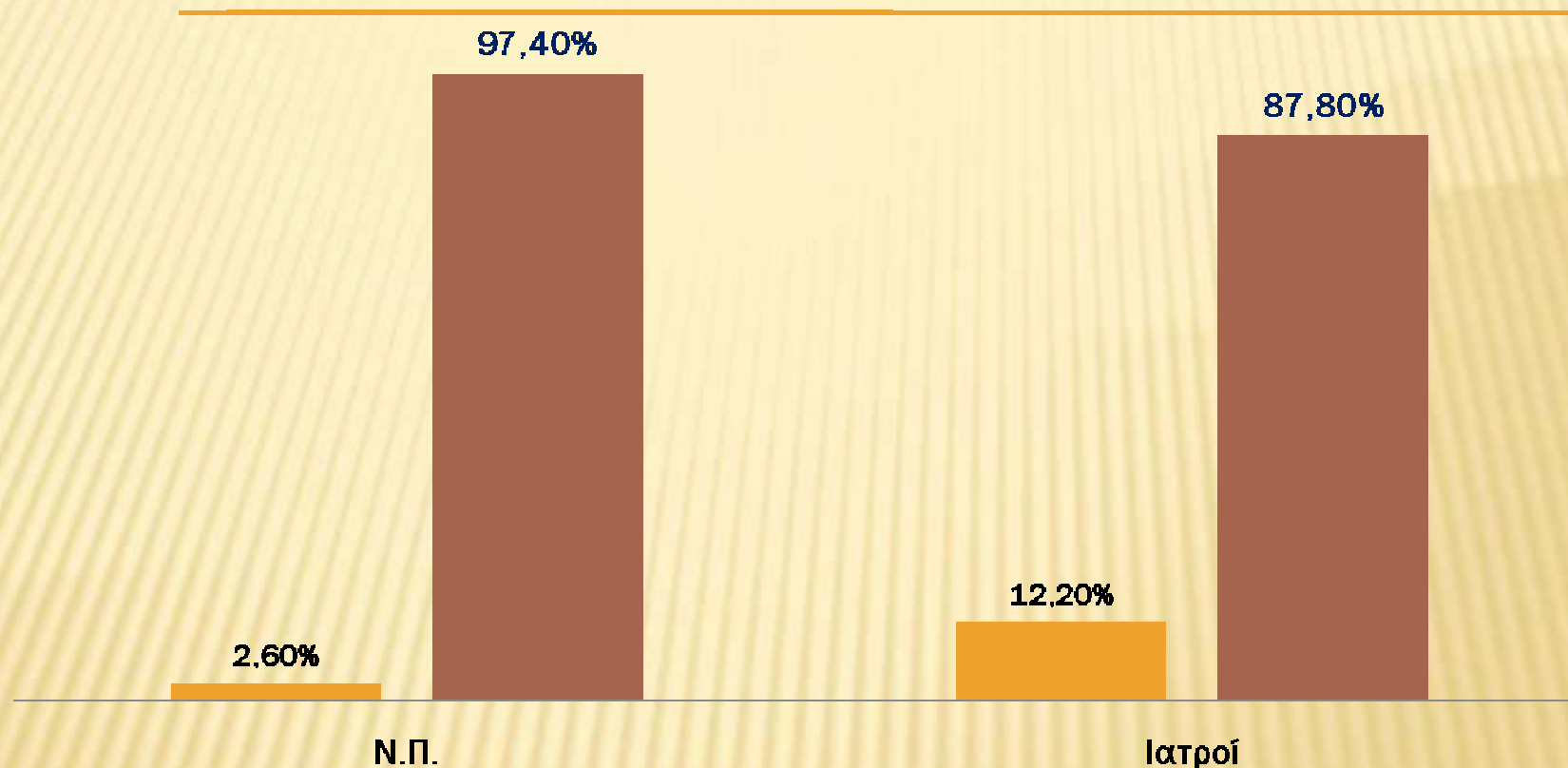
«Σε τι βαθμό εκτιμάτε ότι ικανοποιούνται οι νοσηλευτικές ανάγκες των ασθενών του τμήματός σας;

Εκπαίδευση και Συνεργασία

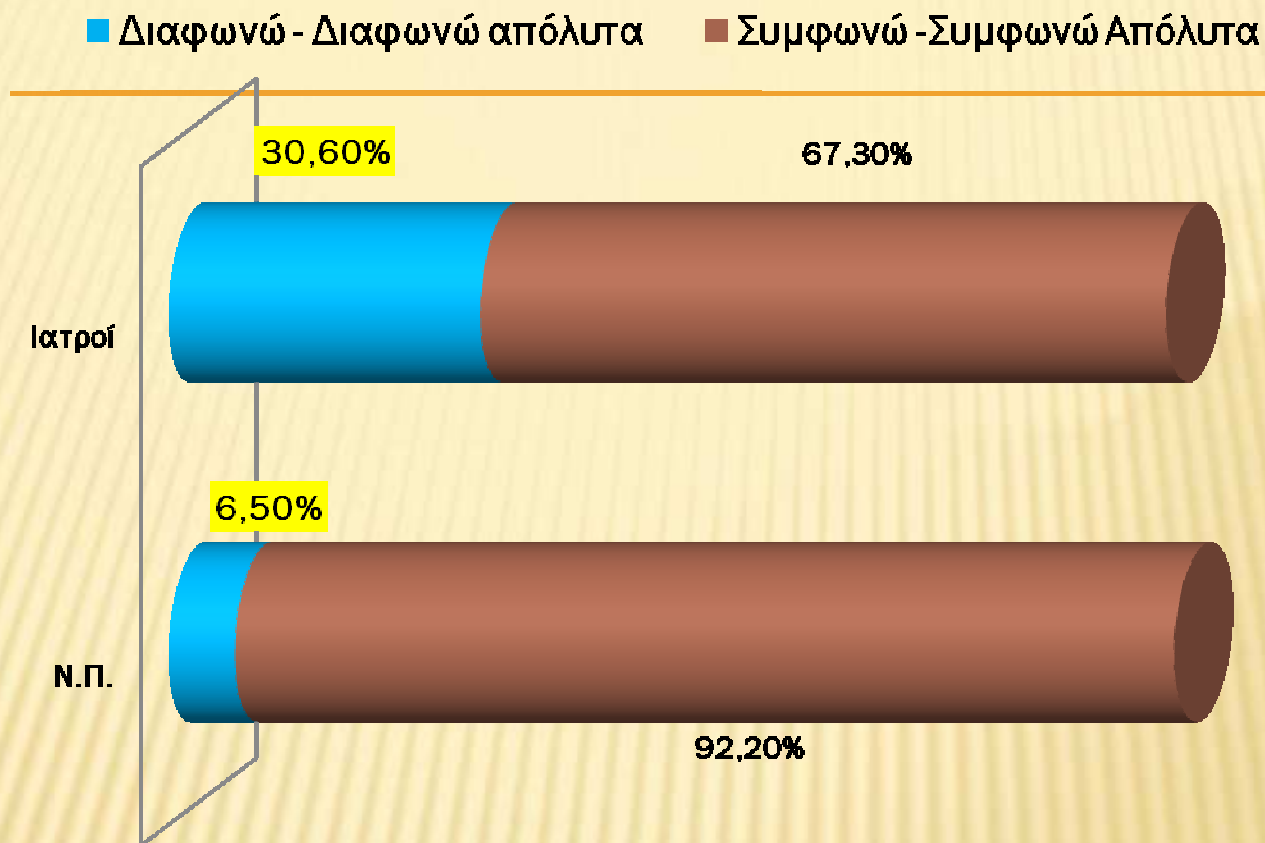

«Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους, οι φοιτητές Ιατρικής και Νοσηλευτικής πρέπει να εκπαιδεύονται στην ομαδική εργασία προκειμένου να καταλάβουν ο ένας τον ρόλο του άλλου.»

■ Διαφωνώ - Διαφωνώ απόλυτα ■ Συμφωνώ - Συμφωνώ Απόλυτα

«Πρέπει να περιληφθούν στα εκπαιδευτικά προγράμματα των φοιτητών Ιατρικής και Νοσηλευτικής μαθήματα διεπαγγελματικών σχέσεων μεταξύ των Ιατρών και των Νοσηλευτών.»

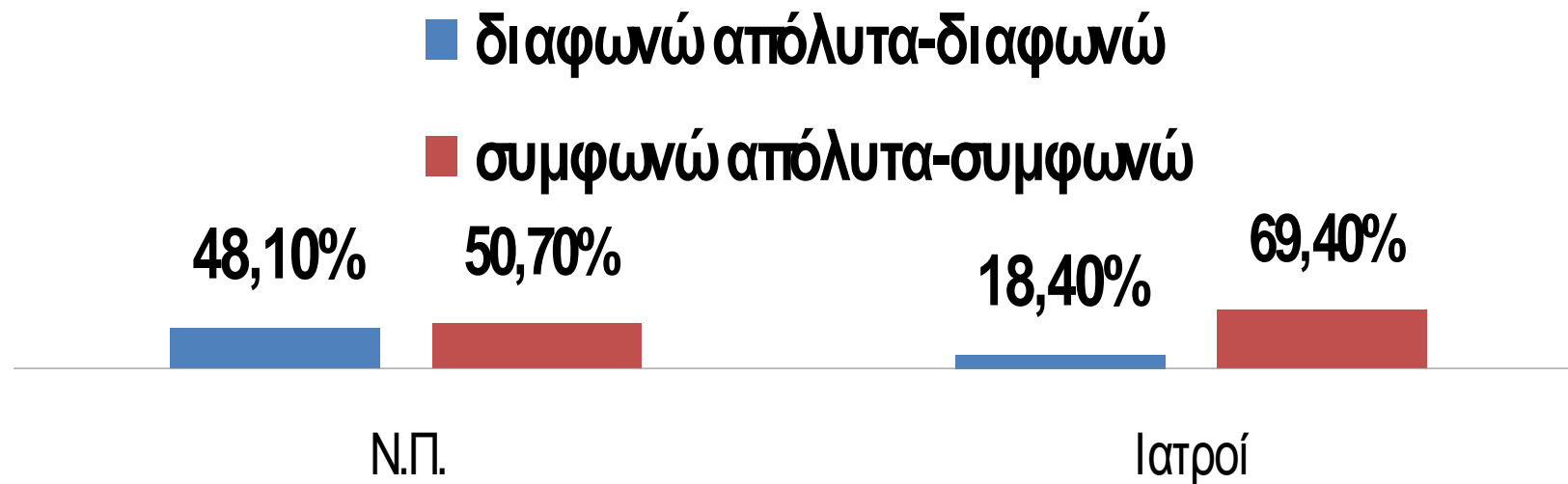
«Οι Ιατροί πρέπει να εκπαιδευτούν για να καθιερώσουν σχέσεις συνεργασίας με τους νοσηλευτές .»

ΓΙΑΤΡΟΣ - ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΣ ΤΙ;

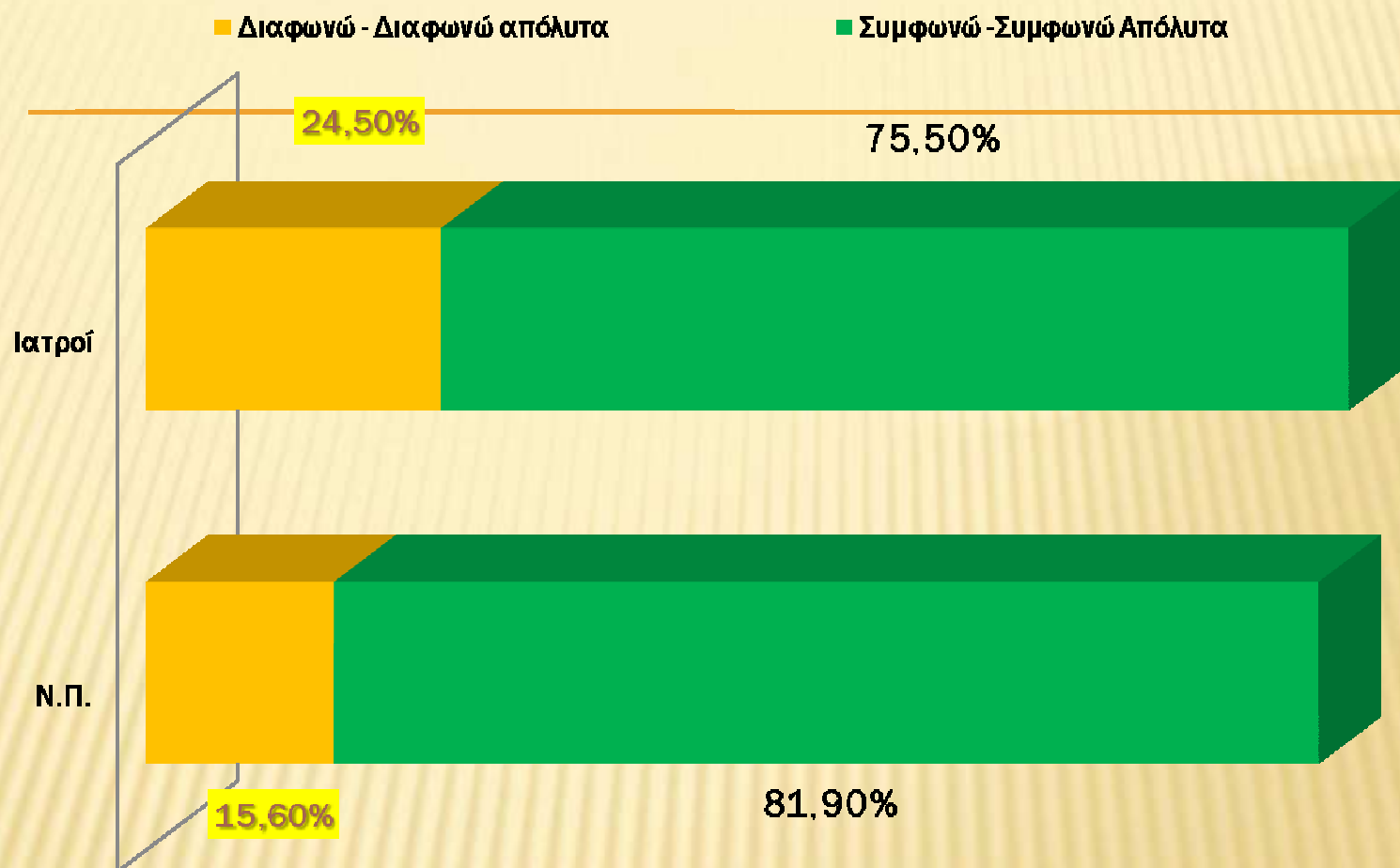
«Ένας νοσηλευτής πρέπει να αντιμετωπισθεί ως συνεργάτης από ένα ιατρό παρά ως βοηθός του.»

«Ο πρωταρχικός ρόλος των νοσηλευτών είναι να υλοποιεί τις Ιατρικές εντολές.»

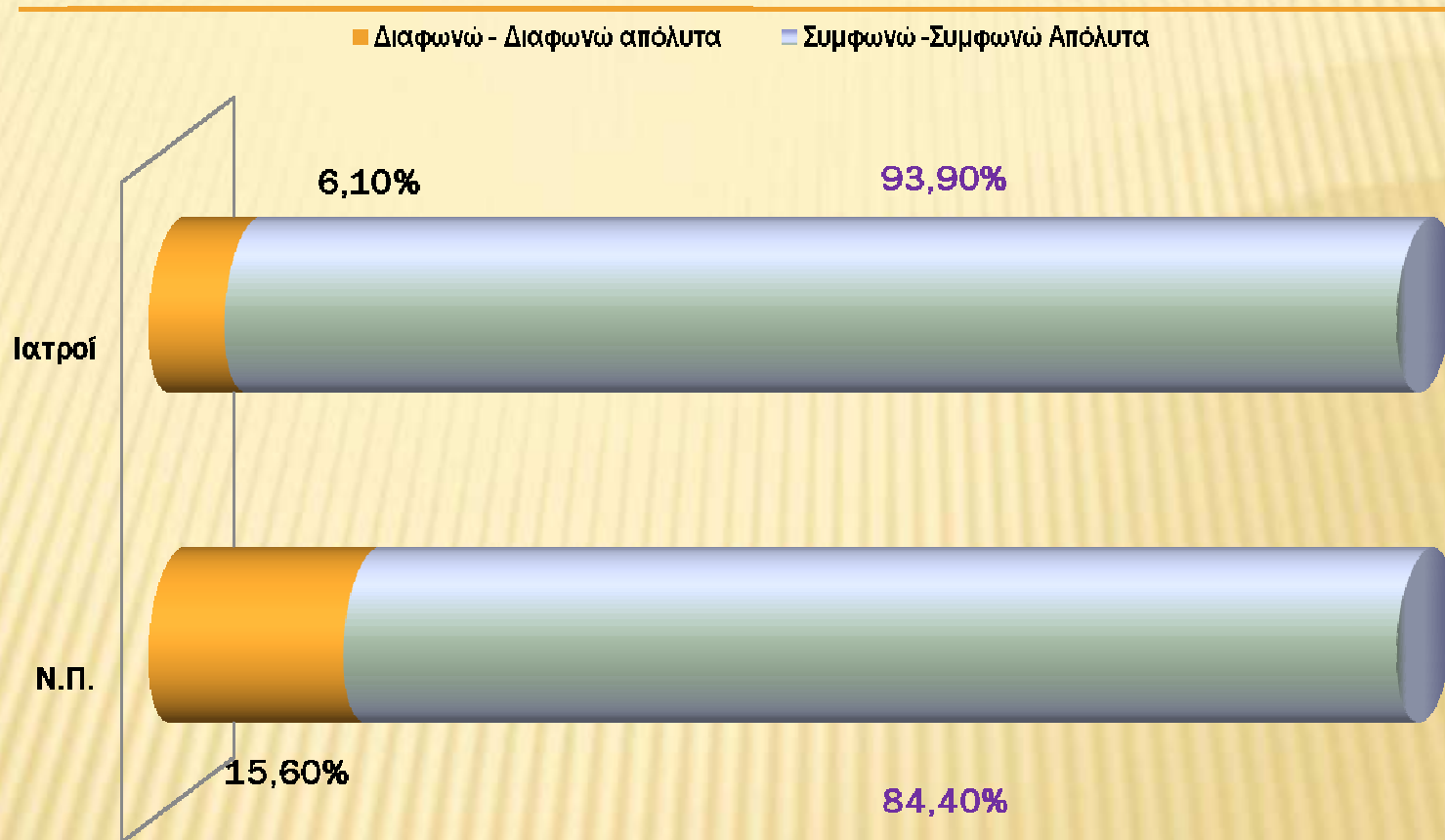

«Ο πρωταρχικός ρόλος των νοσηλευτών είναι να υλοποιεί τις Ιατρικές εντολές.»

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ - ΙΑΤΡΙΚΗ

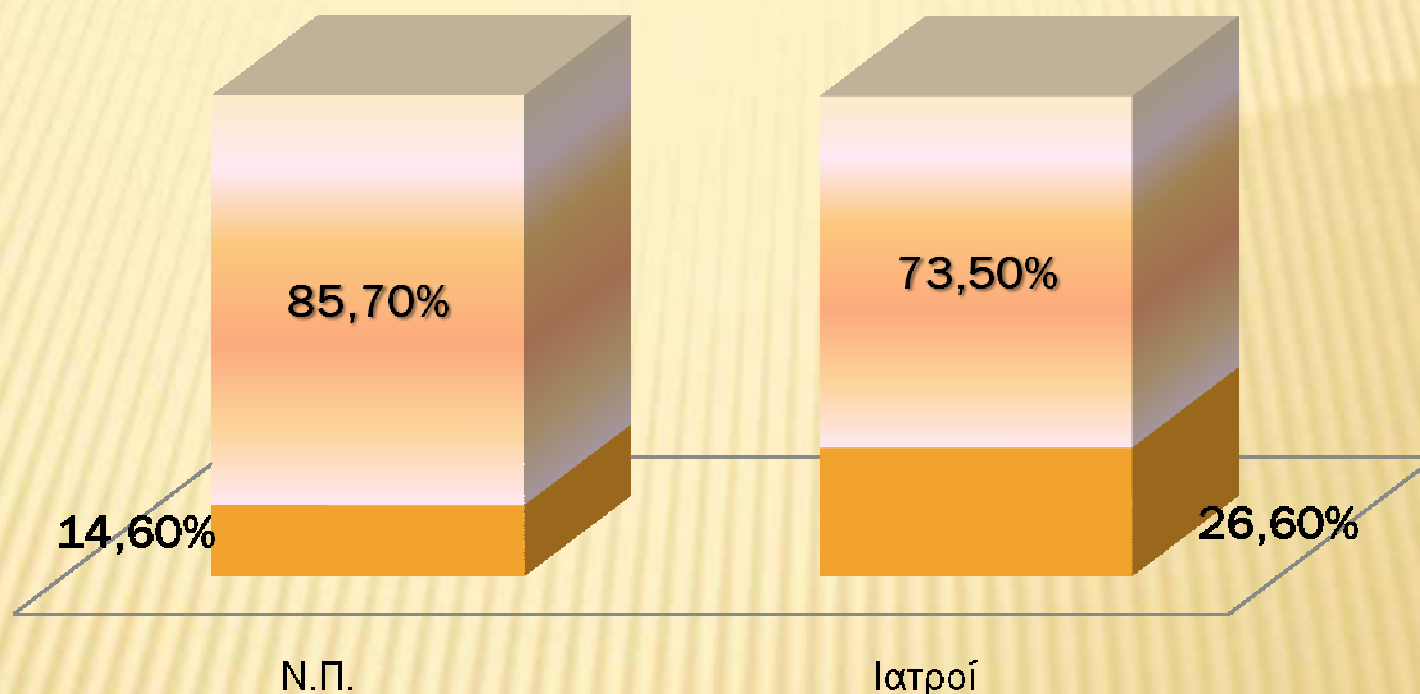
«Υπάρχουν τομείς ευθύνης μεταξύ των Ιατρών και Νοσηλευτών που επικαλύπτονται.»

απόψεις νοσηλευτών και ιατρών στο ερώτημα: «Στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της Ν. Φ. των αρρώστων πρέπει να συμμετέχουν και οι ιατροί γιατί μπορούν να προσφέρουν χρήσιμες πληροφορίες »

■ Διαφωνώ - Διαφωνώ απόλυτα

■ Συμφωνώ - Συμφωνώ Απόλυτα

«Στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της Ιατρικής περίθαλψης των αρρώστων πρέπει να συμμετέχουν και οι νοσηλευτές γιατί μπορούν να προσφέρουν χρήσιμες πληροφορίες .»

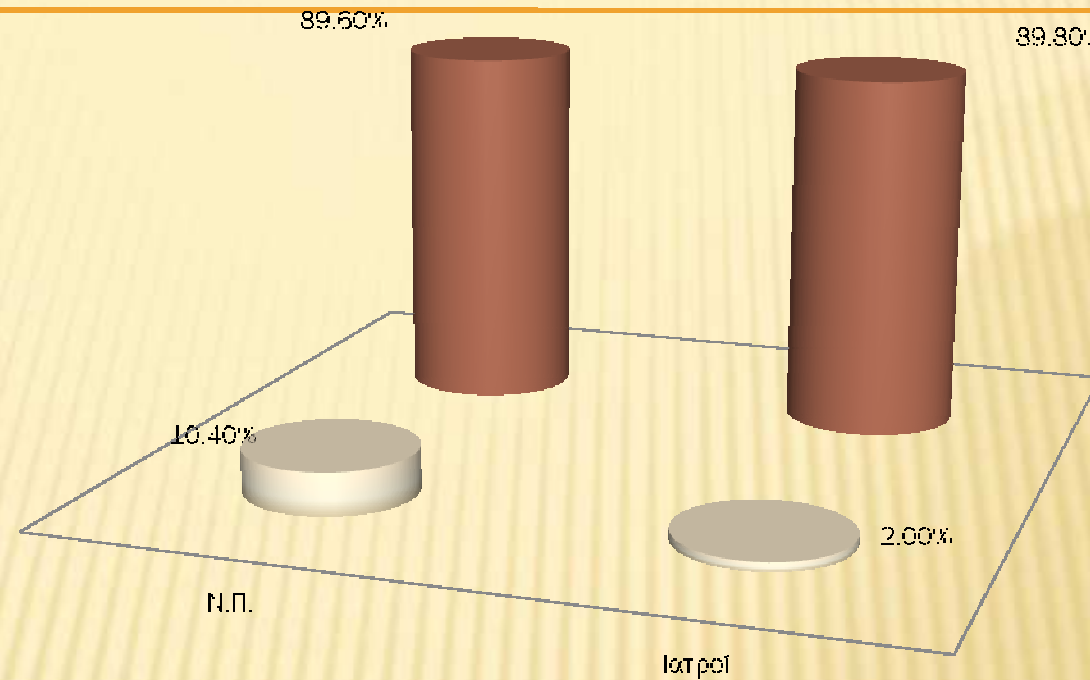
**ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΟΙ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ;**

«Οι νοσηλευτές είναι κατάλληλοι για να αξιολογήσουν και να αποκριθούν στις ψυχολογικές πτυχές των αναγκών των ασθενών.»

— Διαφωνώ - Διαφωνώ απόλυτα

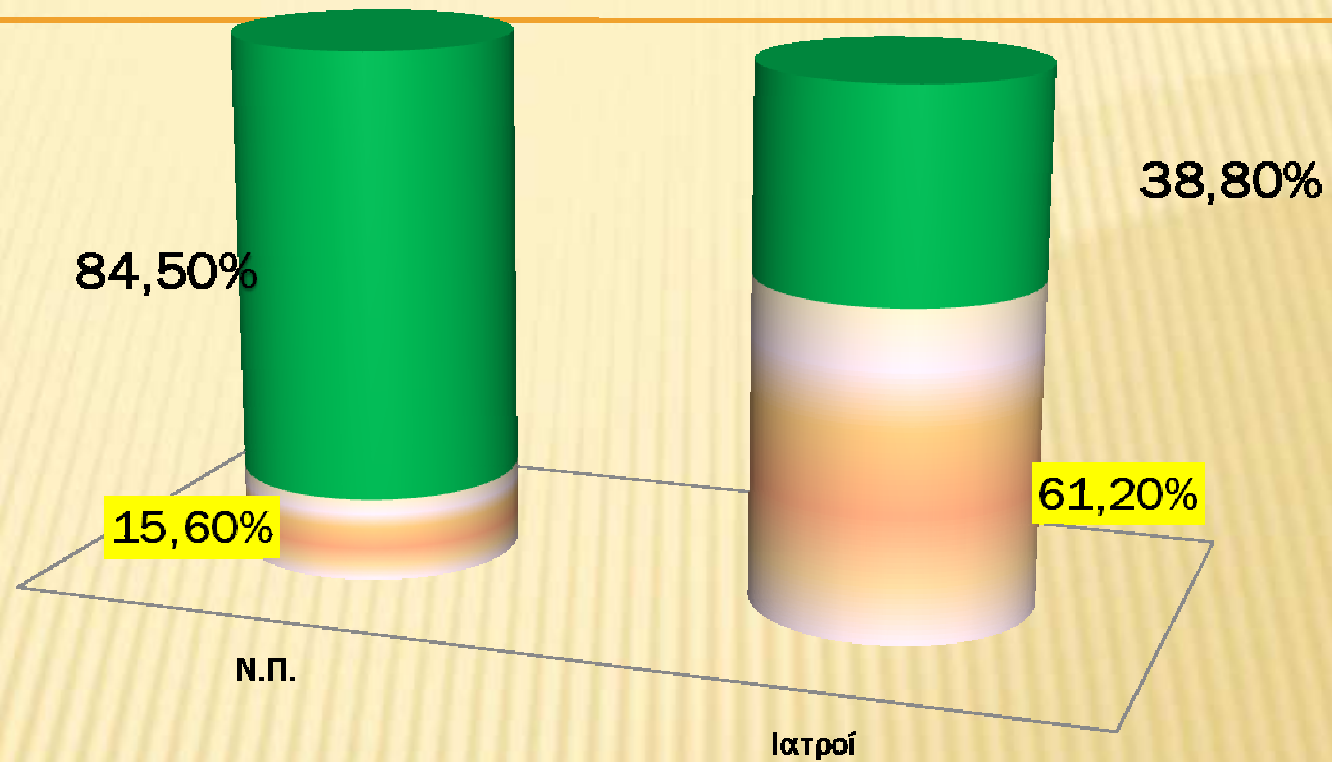
■ Συμφωνώ - Συμφωνώ Απόλυτα

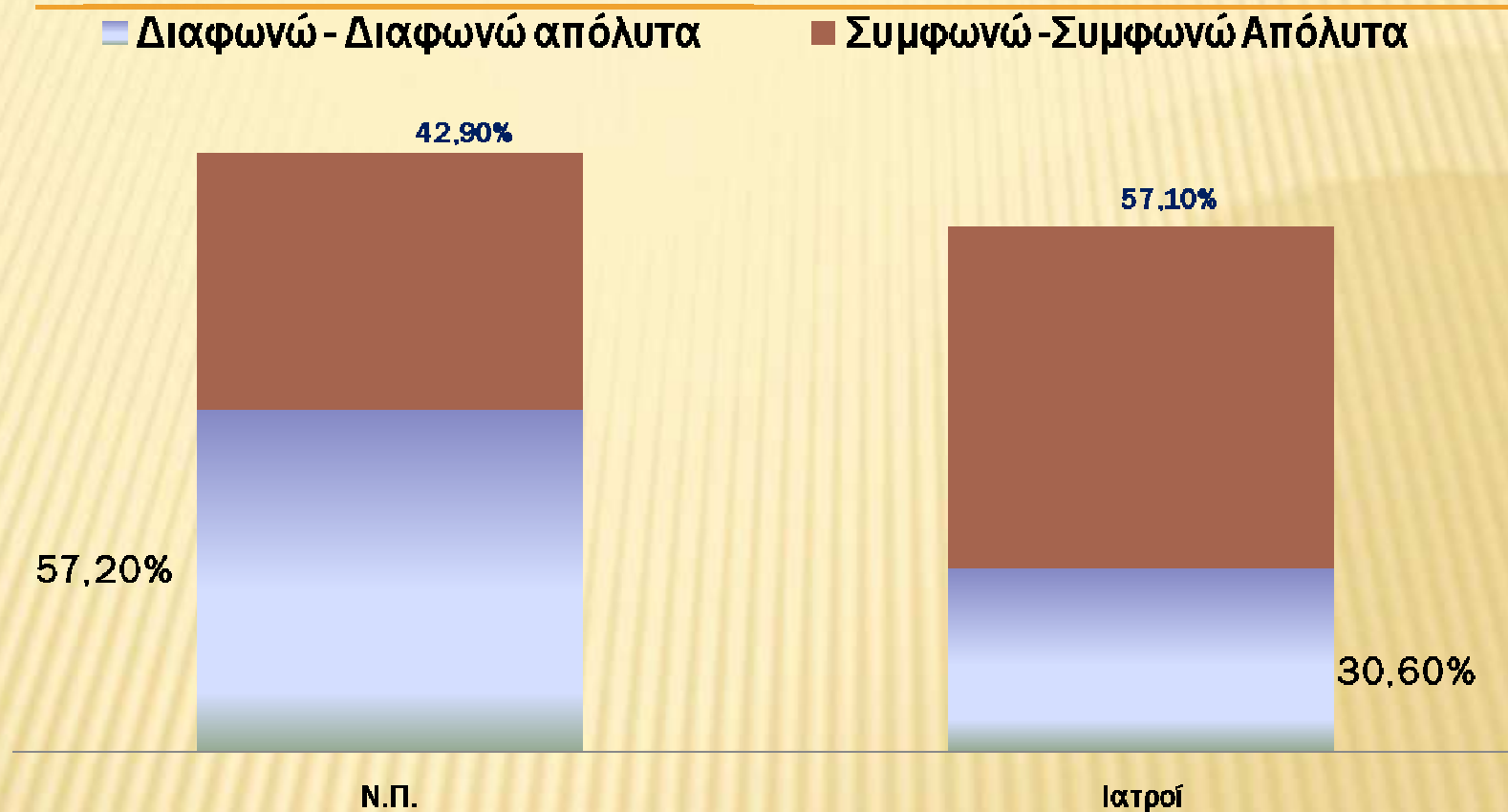
απόψεις νοσηλευτών και ιατρών στο ερώτημα: «Οι νοσηλευτές έχουν ειδική πείρα και αρμοδιότητα στην εκπαίδευση ασθενών.»»

— Διαφωνώ - Διαφωνώ απόλυτα

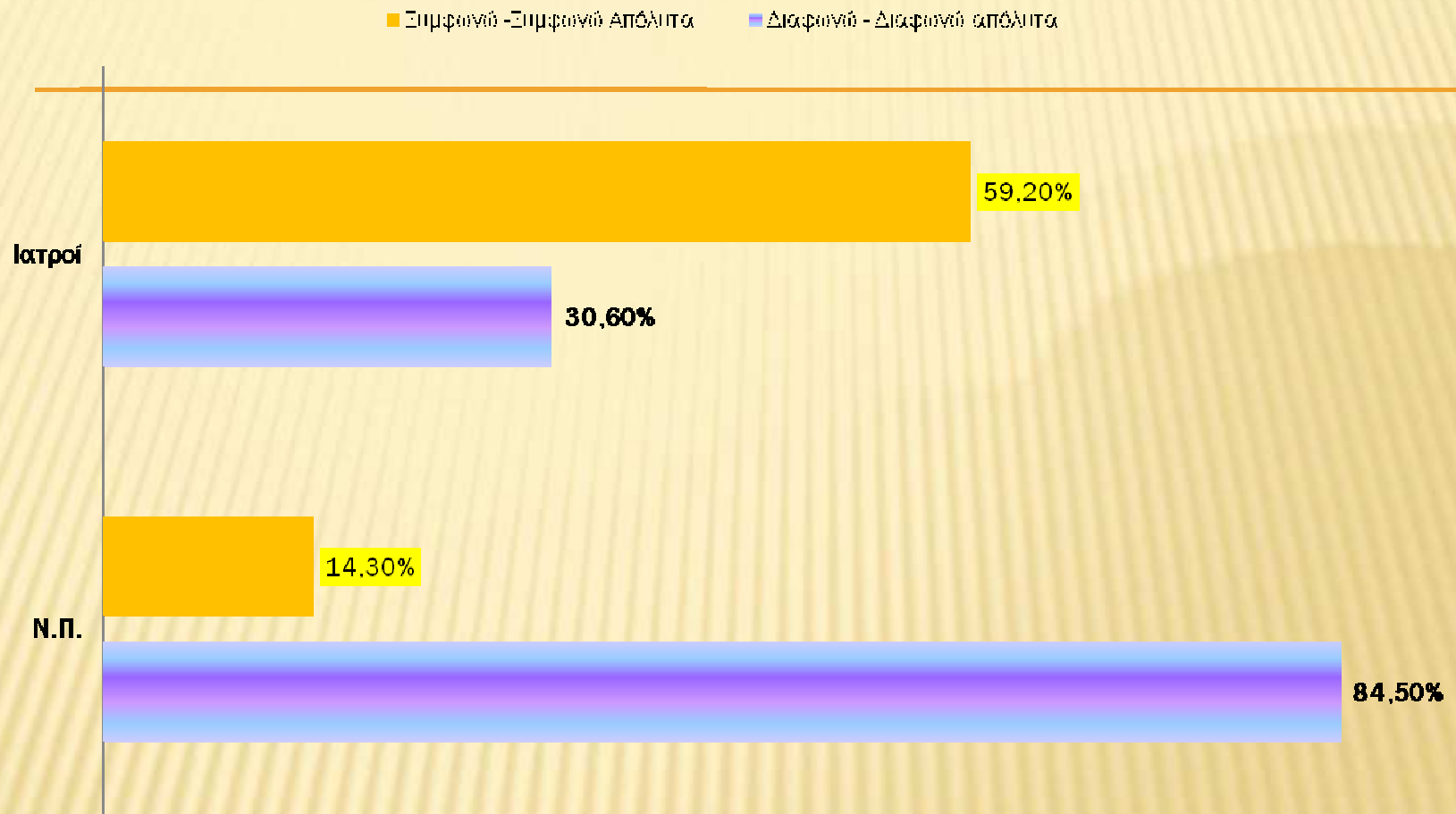
■ Συμφωνώ - Συμφωνώ Απόλυτα

«Οι νοσηλευτές έχουν ειδική πείρα και αρμοδιότητα στην ψυχολογική υποστήριξη των ασθενών.»

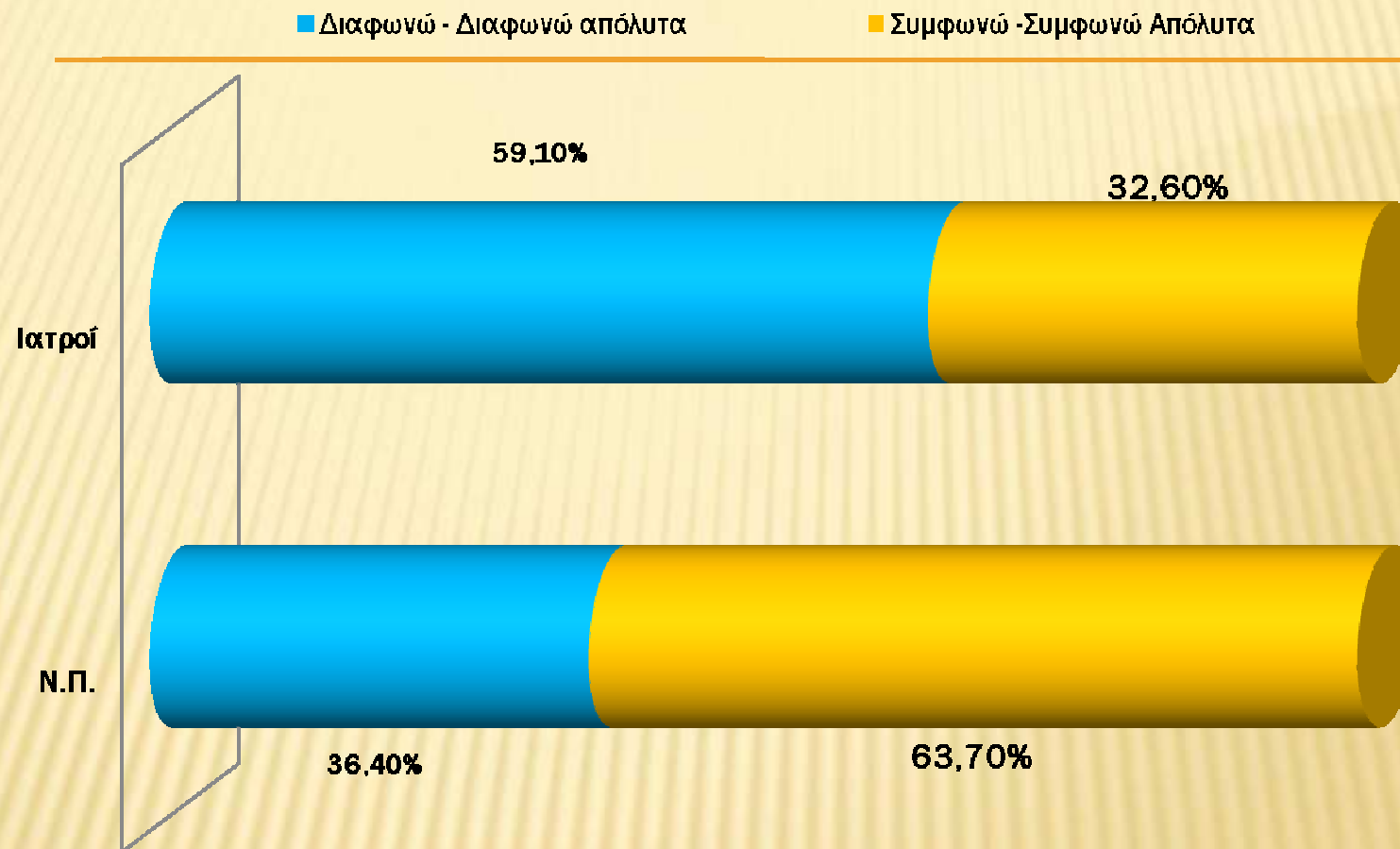
«Οι Ιατροί πρέπει να είναι πρώτιστα αρμόδιοι για τη διαχείριση την εκπαίδευση και την ψυχολογική παροχή συμβουλών των αναγκών του ασθενή..»

«Οι Ιατροί πρέπει να είναι η κυρίαρχη εξουσία μέσα σε όλη την υγειονομική περίθαλψη .»

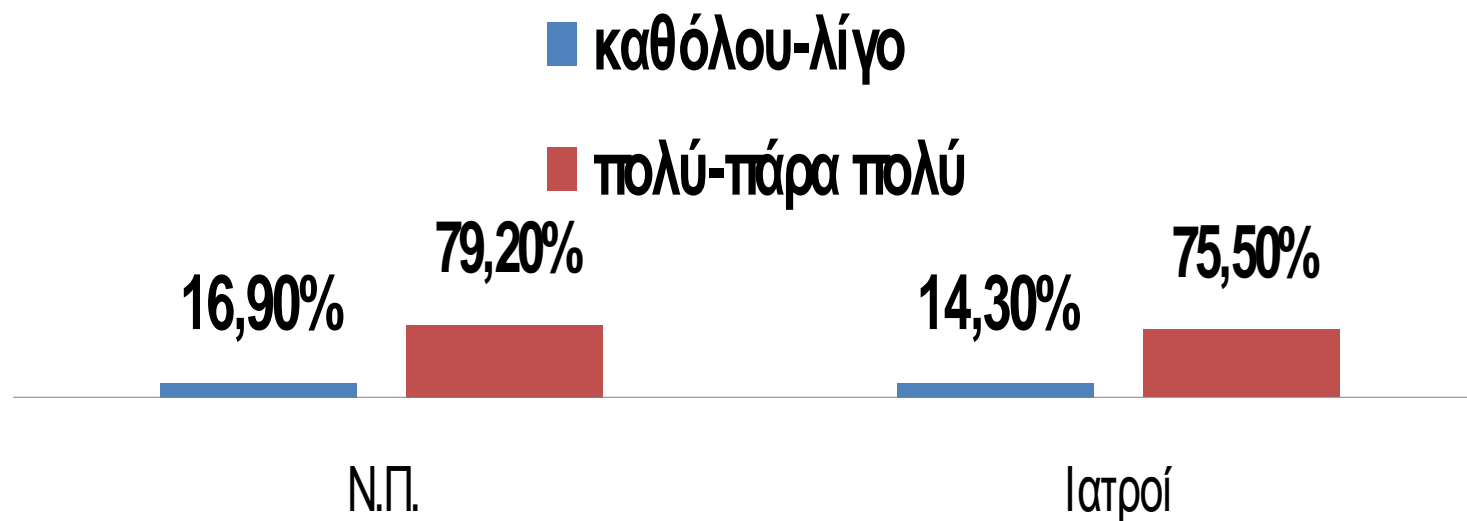

«Όσο περισσότερο εκπαιδεύονται οι Νοσηλευτές τόσο χάνουν το ενδιαφέρον τους για την άμεση φροντίδα των αρρώστων»

«Οι Νοσηλευτές θέλουν περισσότερες αρμοδιότητες στην φροντίδα του ασθενούς από αυτά που υποτίθεται ότι είναι ικανοί να κάνουν»

Έχετε εμπιστοσύνη στους **Ιατρούς (για το ΝΠ)**, τους **Νοσηλευτές (για τους ΙΑΤΡΟΥΣ)** της κλινικής σας;

Συζήτηση Αποτελεσμάτων

Από τα αποτελέσματα της έρευνας προέκυψε ότι:

- ❑ Η πλειονότητα των νοσηλευτών δεν επέλεξε τη νοσηλευτική ως πρώτη επιλογή επαγγέλματος
- ❑ Η πρώτη τους επιλογή ήταν άσχετη με τα επαγγέλματα υγείας
- ❑ Η παραμονή τους στο επάγγελμα αιτιολογείται ως «έλλειψη επιλογής»!
- ❑ Εξαιτίας της έλλειψης νοσηλευτών στα τμήματα, το νοσηλευτικό προσωπικό πολύ συχνά δεν έχει μέρες ανάπαυσης. Συνεπώς, οι νοσηλευτές κουράζονται και βάλлонται από την επαγγελματική τους καθημερινότητα. Έτσι, φθείρονται ψυχολογικά, δεν διακατέχονται από υπομονή και εύκολα χάνεται η ισορροπία της επικοινωνίας και συνεργασίας με τους ιατρούς.
- ❑ Προκύπτει ότι οι νοσηλευτές κάνουν το διάλειμμά τους σε μη κατάλληλους χώρους όπως σε αποθήκες. Σε αντίθεση με το ιατρικό προσωπικό, το οποίο διαθέτει έναν προσαρμοσμένο στις ανάγκες του χώρο ανάπαυσης, γεγονός που συμβάλλει αρνητικά στη διεπαγγελματική τους συνεργασία.
- ❑ Σύμφωνα με την έρευνα, νοσηλευτές και ιατροί υποστηρίζουν ότι το κάθε τμήμα δε διαθέτει τα μέσα και τα υλικά, ώστε το προσωπικό να ασκεί την επαγγελματική του δραστηριότητα προστατεύοντας τον εαυτό του και τους ασθενείς. Δηλαδή, νοσηλευτές και ιατροί δεν μπορούν να δουλέψουν σωστά και να αποδώσουν στην εργασία τους αλλά και στις μεταξύ τους σχέσεις.

Συζήτηση Αποτελεσμάτων

- ❑ Μολονότι νοσηλευτές και ιατροί εμπιστεύονται ο ένας τον άλλον, το νοσηλευτικό προσωπικό επιδεικνύει μεγαλύτερη καχυποψία ως προς τους ιατρούς.
- ❑ Με βάση την έρευνα, προκύπτει ότι οι ιατροί αναγνωρίζουν την προσφορά και τις γνώσεις των νοσηλευτών και κατανοούν την προσπάθεια των νοσηλευτών να δώσουν τον καλύτερό τους εαυτό με βάση τα υλικά που τους παρέχονται.
- ❑ Οι νοσηλευτές θέλουν περισσότερες αρμοδιότητες στην φροντίδα του ασθενούς από αυτά που υποτίθεται ότι είναι ικανοί να κάνουν.
- ❑ Ένα μικρό ποσοστό νοσηλευτών και ιατρών υποστηρίζει ότι όσο περισσότερο εκπαιδεύονται, τόσο χάνουν το ενδιαφέρον τους για την άμεση φροντίδα των ασθενών.
- ❑ Στο ερώτημα αν οι ασθενείς αναφέρουν πιο εύκολα τις ανησυχίες τους για την υγεία τους στους Νοσηλευτές παρά στους Ιατρούς, διαφωνεί το μικρότερο ποσοστό των νοσηλευτών και το μεγαλύτερο ποσοστό των ιατρών. Οι ιατροί ίσως δεν μπορούν να δεχθούν πως οι νοσηλευτές είναι εκ φύσεως πιο κοντά στον ασθενή και ένα μικρό ποσοστό των νοσηλευτών έχει παρασυρθεί από αυτήν την αντίληψη.
- ❑ Τέλος, στα τελευταία ερωτήματα οι νοσηλευτές θεωρούν ότι οι ιατροί σέβονται την άποψη, την ικανότητα και τη γνώση του νοσηλευτικού προσωπικού, έχουν πλήρη εικόνα των δραστηριοτήτων ενός νοσηλευτή και δεν υποτιμούν πάρα πολύ το νοσηλευτικό προσωπικό. Φαίνεται πως οι σχέσεις νοσηλευτών και ιατρών στη συγκεκριμένη ομάδα εργασίας έχουν οριοθετηθεί και υπάρχει μια στοιχειώδης συνεργασία.

Συμπεράσματα - Προτάσεις

οι περισσότεροι νοσηλευτές δεν έχουν επιλέξει το επάγγελμά τους αλλά απλά τους προέκυψε και το δέχθηκαν ως λύση. Αξίζει για μια στιγμή να σκεφτούμε πόσο διαφορετικά θα ήταν τα πράγματα, αν οι περισσότεροι από τους νοσηλευτές είχαν το επάγγελμά τους σαν πρώτη επιλογή!

οι ελάχιστες έως μηδαμινές ώρες ανάπαυσης για τους νοσηλευτές λειτουργούν αρνητικά στη συνεργασία τους με τους ιατρούς. Η λύση σωτηρίας για αυτό το πρόβλημα είναι να αποκτήσει το νοσοκομείο μεγαλύτερο αριθμό προσωπικού, έτσι ώστε οι νοσηλευτές να εργάζονται σε λογικά πλαίσια και φυσικά χωρίς την καθημερινή κούραση και το stress.

οι νοσηλευτές δεν έχουν κάποιο χώρο για να κάνουν το διάλειμμα τους και χρησιμοποιούν ως επί το πλείστον αποθήκες! Καλό θα ήταν η διοίκηση κάθε νοσοκομείου να αναλογιστεί πόσο σημαντικό είναι αυτό το ζήτημα και να δημιουργήσει πιο ανθρώπινους χώρους διαλείμματος αλλά και ξεκούρασης.

δεν υπάρχει το απαραίτητο υλικό σε κάθε τμήμα και νοσηλευτές και ιατροί δεν μπορούν να δουλέψουν σωστά. Πρότασή μας είναι, να δίδεται περισσότερη προσοχή από τους αρμόδιους στο σύστημα υγείας και τις απαιτήσεις που έχει. Να αντιληφθούμε όλοι πως η υγεία έχει τον πρωταρχικό ρόλο στη ζωή μας αλλά και στην ευημερία της χώρας!

δεν υπάρχει το απαραίτητο υλικό σε κάθε τμήμα και νοσηλευτές και ιατροί δεν μπορούν να δουλέψουν σωστά. Πρότασή μας είναι, να δίδεται περισσότερη προσοχή από τους αρμόδιους στο σύστημα υγείας και τις απαιτήσεις που έχει. Να αντιληφθούμε όλοι πως η υγεία έχει τον πρωταρχικό ρόλο στη ζωή μας αλλά και στην ευημερία της χώρας!

νοσηλευτές και ιατροί, σε γενικές γραμμές, εμπιστεύονται ο ένας τον άλλον. Το σημείο που αξίζει να σταθούμε είναι ότι το νοσηλευτικό προσωπικό παρουσιάζει μεγαλύτερη καχυποψία έναντι των ιατρών.

οι νοσηλευτές θέλουν να αναλαμβάνουν περισσότερες αρμοδιότητες στη φροντίδα του ασθενούς από αυτά που είναι ικανοί να κάνουν. Ουσιαστικά, θέλουν να αποδείξουν ότι είναι συνεργάτες των ιατρών και όχι τα άτομα που φέρνουν εις πέρας τις εντολές τους. Μία πολύ καλή πρόταση είναι να μάθουν νοσηλευτές και ιατροί τις αρμοδιότητες τους κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους καθώς και να παρακολουθούν μαθήματα διεπαγγελματικής συνεργασίας.

οι ιατροί θεωρούν πως όσο περισσότερο εκπαιδεύονται οι νοσηλευτές, τόσο χάνουν το ενδιαφέρον τους για τον ασθενή. Όλοι ξέρουμε, πως όσο περισσότερες γνώσεις έχουμε τόσο καλύτερα μπορούμε να κατανοήσουμε και να δώσουμε λύσεις. Πόσο μάλλον στον τομέα της υγείας!

Ο νοσηλευτής είναι εκ φύσεως πιο κοντά στον ασθενή. Είναι εκείνος που πρώτος τρέχει για τον ασθενή και που ενημερώνει τον ιατρό για τον κάθε ασθενή ξεχωριστά. Είναι εκείνος που μιλάει περισσότερο με τον ασθενή και που ακούει τις σκέψεις και τους προβληματισμούς του. Η εργασία του νοσηλευτή δεν είναι απλή γιατί πέρα από το πρακτικό κομμάτι, ασχολείται και με την ψυχοσύνθεση του ασθενούς. Το επάγγελμά του είναι λειτούργημα και όλοι οι νοσηλευτές θα πρέπει να το συνειδητοποιήσουν πρώτοι! Γιατί αν δεν το καταλάβουν πρώτοι αυτοί, πως περιμένουν να έχουν τη σωστή αντιμετώπιση και το σεβασμό που τους αρμόζει;

**Σας ευχαριστούμε
για την προσοχή σας!**